HE 71/2025: Sinivilkkusabotaasi ja ensihoitajien rikosoikeudellinen suoja

Erityisasiantuntija Julia Höyhtyä

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Yleistä lausunnoista

Lausunnoissa esitykseen sisältyviä lakiehdotuksia ja niiden tavoitteita on yleisesti ottaen kannatettu.

Osassa lausunnoista on esitetty kritiikkiä:

- säännösten soveltamisala
- poliisi- tai hälytystoiminnan haittaamista koskevan 3 b §:n 2 momentti

Lausunnoissa ei ole esitetty sellaisia olennaisia hallituksen esityksen sisältöön vaikuttavia seikkoja, joita esityksen valmistelussa ei ollut jo otettu huomioon.

Hallituksen esitystä voidaan lausuntojen valossa edelleen pitää perusteltuna.

Tunnusmerkistöä ja soveltamisalaa koskevat kysymykset

Lausunnoissa esitetyt tunnusmerkistöä ja soveltamisalaa koskevat huomiot liittyvät etenkin seuraaviin teemoihin:

- Ehdotetun sääntelyn suhde muuhun rikoslainsäädäntöön
- Henkilöllistä soveltamisalaa koskevat kysymykset
- Muut tunnusmerkistöä koskevat kysymykset
  Esim. ”olennaista vaikeuttamista” koskeva edellytys.
- Omaisuuteen kohdistuvat teot
  Esim. rangaistusasteikot.

Poliisi- tai hälytystoiminnan haittaaminen

Kokoontumisvapaus ja mielenosoitusvapaus

- Lausunnoissa esitetyt huomiot liittyvät muun muassa perustuslaissa turvattuun kokoontumisvapauteen ja mielenosoitusvapauteen sekä rajanvetoon hyväksyttävän kansalaistoiminnan, kuten mielenosoitusten ja rangaistavan haitanteon välillä.
- PeVL 3/2026 vp: PeV viittaa esityksen perusteluihin ja korostaa lausunnossa näiden perustelulausumien merkitystä ehdotetun sääntelyn kannalta.

Rikosoikeudellinen laillisuusperiaate

- Lausunnoissa esitetyt huomiot liittyvät muun muassa siihen, että ehdotetun rikoslain 16 luvun 3 b §:n 2 momentissa on kyse melko avoimesta tunnusmerkistöstä. Huomiota on kiinnitetty myös rangaistavan käyttäytymisen alaa rajaaviin edellytyksiin.

PeVL 3/2026 vp

- Perustuslakivaliokunta katsoo, että lakivaliokunnan on syytä pyrkiä edelleen lisäämään sääntelyn täsmällisyyttä ja selkeyttä esimerkiksi täydentämällä säännöstä avoimella esimerkkiluettelolla tekotavoista.